

Hry dobrej vôle

Vyspelosť civilizácie možno merať aj vzťahom spoločnosti k najslabším. Hry dobrej vôle sú toho dôkazom. Kládú si vysoký cieľ: „bezbariérovosť v našich dušiach“. Táto myšlienka viedla organizátorov a podporovateľov tohto dobrého nápadu - zrovnoprávňovať šance postihnutých a nepostihnutých ľudí. Neopakovateľná atmosféra týchto hier sa opäť po roku vytvorila v športovej hale na bratislavských Pasienkoch 23. novembra tohto roku.

„In media res“ nás voviedol Roman Adamčík, hlavný organizátor tohto podujatia, slovami: „Postihnutým deťom zo Svrče a Mokrohájskej sa venujem už zopár rôčkov a tieto Hry sme „spískali“ aj so Štefanom Skrúcaným, ktorý im dodal umelecký „šmrnc“. Tak sme mohli „vytiahnuť“ deti spoza štyroch stien z internátov, aby si zašportovali, vypočuli dobrú muziku, zmerali si sily zdravotne postihnutí so zdravými za rovnakých podmienok. „Zdravým deťom chceme ukázať, že aj deti s nejakým postihnutím sú „super“, dokážu si to „rozdať“ v súboji, v ktorom sú všetci rovnakí“, vysvetľoval R. Adamčík. V tomto prípade „všetci sú za všetkých“, ako povedal i moderátor podujatia, Martin Nikodým. Žiakov zo Špeciálnej základnej školy slabozrakých a nevidiacich zo Svrče ulice v Bratislave viedol riaditeľ školy Jozef Šimko. Oslovili sme ho: V akých disciplínach budú súťažiť vaši žiaci? „Vo všetkých“, znela odpoveď, čo znamenalo, že aj v paraolympijských športových disciplínach ako je hádzaná na vozíkoch, showdown, goalbal, boccia, či neolympijský šport – štafetová prekážková dráha na invalidných vozíkoch, ping-pong na invalidných vozíkoch, ale aj „handbajk“, o ktorom nám porozprávali oni sami, siedmci Ferko Šipka, Marian Švorc, ktorí prišli súťažiť už druhý raz. Pristavili sme sa aj pri siedmačke z tejto školy, Karin Petrikovičovej. Dozvedeli sme sa, že sa dostala do širšej nominácie na nastávajúce paralympijské hry v Pekingu, v disciplíne plávanie. Tešila sa však aj na súťaž na „hendbajku“. Na hry dobrej vôle nikto z nich nezabudne. Všetci povzbudzovali každého, všetci sa mali radi a to bolo podstatné v tento skvelý deň.

Margita Škrabáľková
Snímky: autorka

Ľudia s veľkým „L“

Svet už dnes uznáva, že každá spoločnosť potrebuje um, zručnosti, skúsenosti a talenty aj tých, ktorých príroda neobdarila pevným zdravím, aj ľudí s rozličnými druhmi zdravotného postihnutia. Mnohí z nich si vyslúžili obdiv svojho okolia pre odhodlanie a pevnú vôľu presadiť sa v spoločnosti, neraz aj napriek ťar- che každodenných zdravotných, sociálnych, aj iných problémov.

Úprimne si želáme, aby nastávajúci rok bol naozaj rokom rovnakých príležitostí pre všetkých, aj pre ľudí rôznych generácií, a to nielen formálne. Aby tí, ktorí márne túžili po sebarealizácii a zaujímavej práci, naozaj našli v spoločnosti dobré uplatnenie, nielen do doby, kým skončí ten ich grant, ale aby si svoju prácu aj čo najdlhšie udržali, kým im to ich zdravotná situácia dovolí a aby sa mohli vzdelávať a zdokonaľovať v práci.

Medzi takýmito ľuďmi je veľa optimizmu, ktorého majú i na rozdávanie. Sú medzi nimi tisíce dobrovoľníkov. Sú to ľudia s veľkým „L“. Zaslúžia si skutočnú priazeň a úctu celej spoločnosti, pretože svojimi činmi dokazujú všetkým, že nie je dôležité, aby bol človek dokonalý, ale aby bol dobrý.

Slovenská humanitná rada si vysoko váži a vyzdvihuje ich skutky solidarity a ľudskej spolupatričnosti, pretože vytvárajú pravé hodnoty, ktoré spoločnosť neustále potrebuje a podieľajú sa na jej demokratizácii a humanizácii. Pomáhajú tak meniť svet a život človeka k lepšiemu.

Príliš často sa však aj dnes stáva, že ani добрota srdca handicapovanému človeku nepomôže pri hľadaní práce a spoločenského uplatnenia sa. Je obdivuhodné, keď napriek tomu takíto ľudia obetavo pomáhajú iným ľuďom odkázaným na pomoc, a tým aj rozvoju dobrovoľníctva. Keď sa dobrovoľná pomoc a humanitná práca v občianskych združeniach, niekedy aj na úkor voľného času v prospech slabých, chorých, trpiacich i bezvládných, osamotených a opustených, stala zmyslom ich života.

Od takýchto ľudí sa možno naozaj veľa naučiť. Nielen preto, že pomáhajú iným, neraz bez nároku na odmenu, ale aj preto, že začali a vytrvali kráčať po ceste humanity, aj vo chvíľach, keď to pre nich samých bolo ťažké. Aj preto, že nezabúdajú na svoj humanitný cieľ, aj keď im neraz uniká. A na neposlednom mieste aj preto, že presvedčujú neúnavne ostatných, že je lepšie zápasit' s problémami, nech sú akokoľvek ťažké, ako pred nimi bezradne zastať.

Margita Škrabáľková

Margita Škrabáľková
šéfredaktorka Humanity

Benefícium 2006

Jubilejný, 15. reprezentačný dobročinný večer Slovenskej humanitnej rady Benefícium 2006, venovaný dobrovoľníctvu a dobrovoľníkom, sa tradične uskutočnil v bratislavskej Redute, 2. decembra 2006. Aj v tomto roku sa konal pod záštitou predsedu Národnej rady Slovenskej republiky.

Radost v srdci, svetlo v duši počas celého večera priliehavo stvárňoval mím v bielom, ktorý ako prvý vstúpil na javisko za nežného doprovodu rolničiek zvestujúcich adventné dni a vianočné sviatky. Koncertná sála Slovenskej filharmónie bola plná vzácných hostí. A ako povedal prezident Slovenskej humanitnej rady Ivan Sýkora: „V tento významný, slávnostný večer si pripomínáme šesťnásť rokov spoločnej, dobrovoľníckej cesty Slovenskej humanitnej rady a jej takmer 180 členských organizácií. Poďakujeme všetkým tým, ktorí nezištne podávajú pomocnú ruku zdravotne postihnutým, núdzným, slabým a chorým i sociálne znevýhodneným. Pripomenieme si, že všetci ľudia majú rovnaké právo na dôstojný život. Preto, nie náhodou, bol rok 2007 rozhodnutím Európskeho parlamentu vyhlásený za: Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých. Aj Slovenská humanitná rada a jej členské organizácie so svojimi dobrovoľníkmi sa budú zasadzovať proti diskriminácii a nerovnoprávnemu zaobchádzaniu.

V týchto decembrových dňoch si pripomenieme, spolu s celým svetom, Medzinárodný deň dobrovoľníkov, Deň zdravotne postihnutých a Svetový deň ľudských práv, kde nás a všetkých dobrovoľníkov čaká veľká úloha. Splniť ju, si vyžaduje nielen odvahu, odhodlanie, pevnú vôľu ísť za veľkým humánnym cieľom, ale aj čestnosť a pevný charakter. A práve toto spoločné úsilie najviac charakterizuje Slovenskú humanitnú radu a jej členov“. Aj on z rúk míma

prijal horiacu sviecu nádeje pre všetkých a symbolicky ju odložil na okraji javiska do misky s vodou. K nej pridala ďalšiu sviečku nádeje aj Drahomíra Fridrichová, predstaviteľka Občianskeho združenia „Kynologický klub Ekoiumenta“, ktorá venuje všetok svoj voľný čas canisterapii. Pozdravila prítomných aj v sprievode svojich verných štvornohých pomocníkov zdravotne postihnutým ľuďom - Nastou a Deinou.

Najväčšie bohatstvo nie sú peniaze...

Ako sme sa dozvedeli, obidve štvornohé pomocníčky mimoriadne dobre pôsobia na postihnuté deti aj po psychickej stránke, podobne ako desiatky ďalších psov vycvičených v canisterapii. Vďaka týmto psíkom mnohí mladí nadšenci canisterapie pochopili, že najväčšie bohatstvo človeka nie je majetok a peniaze, ale pomáhať iným. Na Benefícium 2006 sa predstavilo viac dobrovoľníkov z mnohých združení a charitatívnych organizácií, členov Slovenskej humanitnej rady. Prostredníctvom nich odznelo veľa dojímavých príbehov, ktoré potvrdili, že ľudskosť nie je len slovo

Svoje o tom vedia, napríklad, aj členovia Združenia Matta Talbota z Banskej Bystrice, ktoré pomáha ľuďom, ktorí sú alebo už vyšli z väzenia, vrátiť sa späť k normálnemu životu a ktoré predstavila na javisku dobrovoľníčka Oľga Stropkovičová. V tejto súvislosti odznel v podaní moderátorky Aleny Heribanovej pôsobivý príbeh: „Kedy si jedno 6-ročné dievčatko hľadalo na Štedrý deň z okna ako sneží. Odrazu pri bráne zazrelo stáť muža. Veľmi sa preľaklo, pretože to bol strýko, o ktorom, keď ľudia hovorili, stíšili hlas, významne dvíhali obočie a pýtali sa, čo bude, keď príde „z basy“. Čo bude? Čo teraz spraví mama s ockom? Mama s ockom otvorili nielen bráničku, ale i dušu a posadili strýka k štedrovečernému stolu. A toto je tá najkrajšia spomienka, ktorá ostala dievčatku na jej rodičov. Ale kto pomôže tým, ktorým nikto neotvorí svoje dvere?“ Ozaj, kto?

Odpovede na mnohé podobné otázky i myšlienky na zamyslenie priniesla na javisko aj predsedníčka Kultúrneho združenia národností a etník Slovenska, Bohuslava Hábovcíková. Práve ona so svojím manželom pomohla nejednej rómskej rodine. Vďaka pomoci tohto združenia si mnohí

→

Obsah:

Fotostĺpec: Hry dobrej vôle	2
Úvodník: Ľudia s veľkým „Ľ“	2
Benefícium 2006	3-4
Cena Dar roka 2006 – kritériá	5
Úsmev Pipi dlhej pančuchy	6
Charita roku 2006 dosiahla rekord	7
Raňajky v Lepšom svete	7
O fenoméne strachu a úzkosti	7

Napísali nám:

Z domova sociálnych služieb v Ličartovciach .....

8

Všimli sme si: Návrat do rodiny .....

8

Aktuálne: Podporované zamestnávanie má zelenú .....

9

Týždeň boja proti drogám .....

9

Predstavujeme:

Združenie Lepší svet pre znevýhodnených .....

10

Summary .....

11

Príloha Humanita Plus: Pes, priateľ a pomocník v liečbe zdravotne postihnutého človeka

← Rómovia znovu pripomenuli zvyky a kultúru Rómov, rómske piesne, ktoré sa naučili v detstve od rodičov a ktoré oni zasa naučili svoje deti. A nielen to. Ako nám neskôr po Benefíciu prezradila B. Hábovčíková, združenie pomáha aj ľuďom so psychickými poruchami, aby mohli žiť kultúrnejšie, poskytnúť spoločnosti svoj talent, literárne, aj herecké či výtvarné nadanie. Pomáha im usporadúvať výstavy ich obrazov, organizovať divadelné predstavenia, ba aj vydávať zbierky básní. Podobne sa snaží aj Liga za duševné zdravie, o aktivitách ktorej porozprával na javisku známy psychiater, profesor Vladimír Novotný.

Plný dojatia, pri ktorom málokto oko dokázalo ostať bez slzy, bol príbeh matky mentálne postihnutého chlapca, ktorému pomohlo Občianske združenie Lepší svet pre znevýhodnených. Verejnosti združenie na pódiu Reduty predstavil jeho riaditeľ, 27-ročný Dušan Mikulec. Nie div, že za ním po Benefíciu prichádzali počas slávnostnej recepcie viacerí ľudia, ktorí sa potrebujú poradiť ako majú riešiť problémy svojich príbuzných, ťažko zdravotne a mentálne postihnutých, najmä mladých ľudí. Vznikla neformálna, živá diskusia, ktorá určite bude pokračovať na patričnej úrovni, s cieľom nájsť riešenie a pomôcť tým, ktorí pomoc nielen potrebujú, ale si ju aj zaslúžia.

Nezabudnuteľné kúzo

Všetky príbehy a rozprávania dobrovoľníkov obohatil veľmi pôsobivý kultúrny program. Veľkým zážitkom boli bravúrne výkony klaviristu Richarda Rikkona, aj umelecké vystúpenie nezabudnuteľného, skvelého míma, Jozefa Riga, ktorý je pedagógom na Špeciálnej škole pre sluchovo postihnutých a nepočujúcich v Bratislave. Zdá sa, že dokázal niečo neuveriteľné - naučil svojich žiakov aj spievať. Vďaka patrí i skupine hudobných umelcov Free Voices, členom Komorného zboru Konzervatória v Bratislave pod vedením Dušana Billa, speváčke Veronike Koščovej a jej hudobnému doprovodu Michalovi Veselskému, ale aj Petrovi Uličnému s hudobným doprovodom Igora Dobáka, aj mladým umelcom z Českej republiky, členom kapely Gipsy.cz, ktorí svojimi svižnými skladbami

rozveselili celú sálu a na neposlednom mieste aj Kateřine Brožovej za jej nádherný, dojemný spev z muzikálu.

Solidarita ako investícia

Na Benefíciu 2006 sa prítomným prihovoril aj podpredseda NR SR Miroslav Číž, ktorý zdôraznil: „V dnešnej rýchlej, hektickej dobe ľudia často nemajú čas myslieť na iné ako na svoju profesionálnu kariéru, pracovné povinnosti a na najbližších. Neostáva im čas na to, aby sa zamysleli nad smutným faktom, že ani v modernej, relatívne bohatej spoločnosti nie je každému dopriate žiť dôstojným, plnohodnotným životom. Je preto namieste zamýšľať sa nad princípmi solidarity, ktoré by nás mali sprevádzať všade... Myslím si, že treba mať stále na pamäti, že každý jednotlivec je spojený s osudom spoločnosti. Skutočnosť vzájomnej závislosti by sa mala stále chápať ako rozhodujúci systém vzťahov hospodárstva, kultúry, politiky, aj náboženstva a byť prijímaná ako morálna kategória. Ak sa táto vzájomná závislosť prijme v tomto zmysle, potom sa solidarita stáva morálnym postojom, cnosťou... V tejto súvislosti chcem však vyzdvihnúť to hlavné, čo sa pomoci dotýka, čo súvisí so solidaritou a v tejto oblasti sa cení asi najviac, a tým je integrácia, poskytnutie možností, prostriedkov na začlenenie sa spoločensky a zdravotne handica-

povaných osôb do normálneho, plnohodnotného života. Táto činnosť v sebe zahŕňa najmä pochopenie, vcítenie sa do problémov jednotlivca a z toho prameniace poradenstvo s cieľom vytvorenia vhodných podmienok na získanie bývania, zamestnania a ďalšieho vzdelávania. Som veľmi rád, že sa Slovenská humanitná rada stala neoddeliteľnou súčasťou tohto procesu a plní významnú úlohu partnera štátu, ako aj verejnej správy v oblasti realizácie sociálnej politiky. Spojenie solidarity a integrácie vnímam ako investíciu do budúcnosti“.

Dodajme, že aj Kancelária predsedu NR SR patrila k tým, ktorí Benefíciu 2006 podporili aj finančne sumou 50 tisíc Sk. Medzi podporovateľov patrili najmä Zentiva, farmaceutická spoločnosť Hlohovec ako generálny sponzor SHR a mnohí ďalší, ktorým na Benefíciu tiež patrila vďaka a potlesk.

Veľkým potleskom prijalo obecenstvo na Benefíciu 2006 aj ministerku práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Vieru Tomanovú. Predvianočnú atmosféru umocnila svojím milým príhovorom, pri ktorom zažehala všetkým prítomným a najmä deťom, ktoré sú našou budúcnosťou, krásne vianočné sviatky, plné lásky, radosť, spokojnosti, pohody, ale aj pekný a veselý, najmä úspešný nový rok, plný dobrého zdravia, osobné a pracovné úspechy a všetko dobré.

Margita Škrabáľková
Snímky: autorka

Cena Dar roka 2006

PREAMBULA

Ludskosť je rozmerom srdca. Pre-sahuje priestor a čas. Je šťastím a zá-zračným darom, že stretávame ľudí, ochotných podať pomocnú ruku cho-rým, bezvládnym, trápiacim sa... Bez ich pomoci by sa nám len ťažko darilo zmierňovať ľudské utrpenie a poskyto-vať pomoc ľuďom v ťažkých životných situáciách. Slovenská humanitná rada preto chce udelením ceny Dar roka oceniť prejavy ľudskosti a pomoci blíž-nemu, preukázané konkrétnym činom. Túto cenu chápeme ako symbolické poďakovanie všetkým, menovaným i nemenovaným darcom. Zároveň je morálnym ocenením, ktorého snahou je poukázať na ušľachtilosť a dobro, ktoré v každom z nás drieme. To nás všetkých navzájom zblízuje. Udelenie ceny Dar roka preto bude tiež sviatkom rovnako pre darcov, ako aj pre obdaro-vaných.

Kritériá

Článok 1

Všeobecné podmienky

1. Cena Dar roka 2006 je ocenenie Slovenskej humanitnej rady, prístupné všetkým tým, ktorí v priebehu kalendárneho roka 2006 prispeli na pomoc ľuďom v núdzi, na rozvoj dobrovoľníckeho sektora alebo sa zaslúžili o naplnenie princípov humanity v konkrétnom živote a to nielen finančným alebo vecným darom, ale aj iniciatívou, službou, myšlienkou, projektom, poskytnutím duševného vlastníctva, resp. inou formou pomoci či podpory.
2. Cena Dar roka 2006 je výhradne morálne ocenenie a nie je s ním spojená žiadna finančná cena.
3. Písomné návrhy na udelenie ceny Dar roka 2006 môže poslať:
  - samotný darca,
  - obdarovaný,
  - osoba, ktorá vie o takom dare, ktorý si zaslúži pozornosť a navrhnutie na ocenenie.
4. Na zverejnenie návrhu na udelenie ceny Dar roka 2006 je potrebný súhlas darcu, ktorý zabezpečí navrhovateľ.

Článok 2

Vyhlásenie

1. Cenu Dar roka 2006 a podmienky jej udelenia vyhlasuje Slovenská humanitná rada.
2. Slovenská humanitná rada zverejní kritériá ceny Dar roka do 31. októbra 2006 prostredníctvom médií a poskytne ich všetkým záujemcom.
3. Písomné návrhy na udelenie ceny Dar roka musia byť zaslané Slovenskej humanitnej rade (Páričkova 18, 821 08 Bratislava 2, e-mail: shr@changenet.sk) a musia obsahovať tieto informácie:
  - mená alebo názvy darcu a obdarovaného, vrátane kontaktných adries,
  - charakteristiku daru (finančný, vecný, služba...) a jeho hodnotu, vyjadrenú v Sk,
  - účel, na ktorý bol dar poskytnutý,
  - aktuálnosť a význam daru pre obdarovaného.
4. Ak predložená nominácia neobsahuje všetky požadované informácie, komisia nemusí takýto návrh akceptovať.
5. K návrhu na ocenenie možno priložiť dokumentáciu o prevzatí a použití daru (fotodokumentácia, výstrižky z novin, osvedčenia, daňové listy atď.).
6. Uzávierka návrhov na udelenie ceny Dar roka 2006 je 31. januára 2007.

Článok 3

Metodika hodnotenia

1. O udelení ceny Dar roka 2005 rozhoduje komisia, zložená z významných osobností z oblasti spoločenského života, kultúry, športu, vedy, umenia a činnosti mimovládnych organizácií. Komisiu ustanovuje Slovenská humanitná rada. Členstvo v komisii je čestné.
2. Pri vyhodnocovaní návrhov na udelenie ceny Dar roka 2006 bude brať komisia na zreteľ predovšetkým:
  - a/ spoločenský a individuálny význam daru,
  - b/ aktuálnosť daru,
  - c/ cielenosť daru,

d/ vplyv daru na zmenu situácie, resp. riešenie problému obdarovaného, e/ etickú a morálnu stránku daru.

3. Komisia môže oceniť opakované niekoľkoročné poskytovanie finančných prostriedkov alebo materiálnych darov.
4. Komisia nebude akceptovať podané návrhy na ocenenie, ak ide o:
  - a/ subjekty, ktoré majú v priamej náplni práce starostlivosť o zdravotne postihnutých občanov,
  - b/ osoby na poste štátnych zamestnancov, ktorí pridelujú finančné prostriedky zo štátneho, resp. obecného rozpočtu v rámci svojej pracovnej kompetencie,
  - c/ nadácie a grantové organizácie, ktorým zo štatútu vyplýva ako základný cieľ získavanie a rozdeľovanie finančných prostriedkov na konkrétny účel.
5. Každý člen komisie má jeden hlas.

Článok 4

Vyhlásenie výsledkov

1. Slovenská humanitná rada verejne vyhlási udelenie ceny Dar roka 2006 do 31. marca 2007.
2. Na základe vyhodnotenia kritérií udelí komisia 10 cien Dar roka 2006, a to:
  - 1 titul hlavného laureáta fyzickej osobe,
  - 1 titul hlavného laureáta právnickej osobe,
  - 8 titulov laureátov a zároveň zverejní všetky platné nominácie.
3. V rámci ceny Dar roka 2006 môže komisia udeliť mimoriadne ocenenie Dar života (za záchranu života alebo za darovanie orgánov).
4. Rozhodnutie komisie o udelení ceny Dar roka 2006 bude overené notárskou zápisnicou.
5. Slovenská humanitná rada umožní všetkým subjektom, navrhnutým na udelenie ceny Dar roka 2006, ich prezentáciu v časopise dobrovoľníckeho sektora Humanita.
6. Slovenská humanitná rada poskytne médiám informácie, potrebné na propagáciu subjektov, navrhnutých na udelenie ceny Dar roka 2006. Zverejnenie informácií o darcovi je podmienené jeho súhlasom.

Úsmev Pipi dlhej pančuchy

Katarína Kolačková, Milan Rafael, Anna Dzurjaníková, Filip Karasz, Štefan Kovács, Linda Lakatošová, Mária Bovolyárová, Anna Vicianová, Mária Struková, Irena Byrová, Milan Olach, Pavol Potočko, Róbert Gabriš, Alexandra Kaločaiová, Róbert Balog, Karol Kotlár a Eva Čenkeyová – sedemnást mladých ľudí z detských domovov z celého Slovenska, ktorým Spoločnosť priateľov detských domovov Úsmev ako dar zo svojho Fondu Pipi dlhá pančucha udelila štipendiá, každému po 10.000 korún, na školský rok 2006/2007.

V bratislavskom hoteli Devín sa v posledný októbrový deň okrem štipendistov zišli hostia, podporovatelia a priatelia Úsmevu. Atmosféra bola vzrušujúca a zároveň slávnostná. Predseda Spoločnosti priateľov detských domovov Úsmev ako dar Jozef Mikloško ml. privítal hostí, sponzorov a všetkých, ktorí prišli podporiť svojich kamarátov a kolegov vo významnej chvíli odovzdávania štipendií. Spoza jeho chrbta, z loga štipendijného fondu, sa optimisticky usmievala červenovlasá Pipi dlhá pančucha. Vraj aj švédska spisovateľka Astrid Lindgrenová bola potešená, že jej literárna hrdinka bude podporovať takú dobrú vec. Lebo akákoľvek pomoc deťom a mladým ľuďom, ktorí navzdory neprajnému osudu a neľahkej životnej situácii túžia po vzdelaní, je viac ako dobrá vec.

Prišiel aj Roman Baláž, ktorého minulosť i súčasnosť je spojená s detským domovom. Vyrastal v ňom a teraz tam pracuje ako vychovávateľ. Ako malý chlapec chodil do špeciálnej školy na základe diagnózy sociálna retardácia, čo väčšinou znamená hendikep na celý život. On sa však vzoprel a dnes je všetko inak. Doplnil si učivo zo základnej školy, zmaturoval, vyštudoval Fakultu zdravotníctva a sociálnej práce na Trnavskej univerzite, na Katolíckej univerzite v Ružomberku získal pedagogické minimum a teraz je doktorom filozofie. „Splnil sa mi životný sen – pracovať v detskom domove a pomáhať deťom s podobným osudom ako ten môj. Chcem odkázať všetkým domovákam, ktorí študujú na stredných

Štipendisti Fondu Pipi dlhej pančuchy.

či vysokých školách, že vzdelanie je tá najlepšia investícia a najkvalitnejšia cesta životom“, povedal a kazateľ Marek Vadrna k tomu dodal: „Človek je veľký, lebo ho stvoril Boh a nemá právo si o sebe namýšľať, že je neschopný. Každý dokáže veľké veci, keď chce.“ Poďakoval sa za pomoc a podporu všetkým dobrým ľuďom a štipendistom ešte pripomenul dôležitosť ochoty riskovať, vykročiť hoc aj do prázdna keď treba, lebo len tak možno nájsť správnu cestu.

Peter Sika, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR sľúbil, že v úrade urobia všetko pre naplnenie domováckeho hesla „... aby každé dieťa malo rodinu“ a keď nie vlastnú, tak náhradnú. Povedané slovami Milan Rúfusa „... čo človek pokazil, len ľudia môžu napraviť“. Peter Sika zaželel oceneným veľa šťastia, lásky a úspechov a dodal: „Život nie je iba úsmev, ale niekedy aj vykročenie do tmavej dieiry. Verím, že váš ďalší život bude už len a len šťastný.“

Jedna zo štipendistiek, Anna Dzurjaníková, študentka 5. ročníka Univerzity Komenského, odbor vychovávateľstvo a pedagogika emocionálne a sociálne narušených povedala: „Na projekte Domováci domovákam ma motivuje jednoduchá myšlienka: poslať to ďalej. Jednou rukou

prijímať a druhou dávať. Štipendiá nám pomôžu a navyše nás Pipi podnietila k zvýšenej pracovnej aktivite. Museli sme vypracovať študijné projekty, vďaka ktorým sme sa stretávali so zaujímavými ľuďmi a získali sme množstvo dôležitých kontaktov.“

„Blahoželám všetkým, ktorí ste sa presadili v ťažkom boji o štipendiá, zaslúžite si ich. Máte k dispozícii veľké devízy: mladosť, slobodu a Európsku úniu - využite to“, povedal na záver Jozef Mikloško st., bývalý veľvyslanec Slovenskej republiky v Taliansku a dodal: „Nebažte len po tituloch, tie nie sú najdôležitejšie. Dôležité je stále sa vzdelávať, učiť sa cudzie jazyky a tiež všestrannosť, lebo dnes musíte vedieť veľmi veľa.“

Hoci nám riaditeľ Detského vzdelávacieho centra v Dunajskej Lužnej Matej Alex prízvukoval, že „túžba týchto mladých ľudí po vzdelaní nie je bežná a nevytvára reálny obraz chovancov detských domovov“, mali sme dobrý pocit a nefalšovanú radosť z úspechu, ktorý dosiahli napriek mimoriadne sťaženým životným podmienkam. Všetci prekročili svoj tieň, ako o tom spievali Peter Havran, Peter Gašpar a Dušan Štrkáč, autor piesne, ktorú skomponoval pre túto príležitosť. Bol to pekný večer.

Viera Antoškova
Snímka: Tomáš Cehlár

Raňajky v Lepšom svete

Brány zrekonštruovaného pracovno-socializačného centra Lepší svet na Osuského ulici v Bratislave - Petržalke slávnostne otvorili iba 27. septembra, ale aktivity jeho riaditeľa Dušana Mikulca akoby nemali hraníc.

Vutorok, 7. novembra v priestoroch centra otvorili kaviarničku, ktorá bude slúžiť mentálne postihnutým klientom ako chránené pracovisko. Okrem kávy, čaju a koláčikov budú v nej predávať aj široký sortiment darčkových predmetov z vlastnej drevárskej, maliarskej a textilnej chránenej dielne. Domácky pôsobiaca kaviarnička, zariadená vlastnoručne zrekonštruovaným nábytkom, bude slúžiť širokej verejnosti, ale bude aj miestom pravi-

delných stretnutí s poprednými autorami a osobnosťami slovenskej literatúry. Prislúbil to Daniel Pastirčák, kazateľ Cirkvi Bratskej, spisovateľ a výtvarník, ktorý bude v centre s klientmi viesť literárnu dielňu. Kaviarnička bude pre verejnosť otvorená v pracovných dňoch od 17. do 21. hodiny.

Hovorilo sa aj o ďalších aktivitách centra do konca roka 2006. V Galérii práve inštalovali obrázky petržalského výtvarníka Jána Valtera. Benefično - predajná výstava sa začala 9. novembra. Záujemcovia si budú môcť vybrať diela kúpiť za zvýhodnené ceny, čím prispesú k väčšej finančnej samostatnosti centra. Náместníčka primátora hlavného mesta Bratislavy Tatiana Mikušová avizovala slávnostné otvorenie chráneného

bývania pre ôsmich klientov Lepšieho sveta na Tománkovej ulici v Karlovej Vsi. Mesto poskytlo štyri nové byty, ktoré pomôžu zvýšiť kvalitu života ľudí s mentálnym postihnutím. V závere roka bude ešte 2. benefičný ples Lepšieho sveta, aukcia diel najlepších slovenských výtvarníkov v budove Design Factory na Bottovej ulici a 2. ročník verejnej zbierky s názvom „Nezavárajte nám dvierka“, ktorej výťažok pôjde na dofinancovanie rozsiahlych rekonštrukčných prác a na zakúpenie nevyhnutného inventára. Ten je potrebný na rozšírenie rehabilitačných aktivít a ďalšieho pracovného uplatnenia klientov s ťažkým zdravotným postihnutím.

Viera Antošková

Charita roku 2006 dosiahla rekord

Po šiestich mesiacoch sa s veľkým úspechom skončila verejná finančná zbierka Tesco charita roku 2006. Rekordná výška vyzbieranej sumy – 3 180 094 korún svedčí o dobrom vzťahu verejnosti k poslaniu tejto zbierky, ktorú spoločnosť Tesco Stores so združením na pomoc deťom a prírode, neziskovou organizáciou Alexu, uskutočnila v priestoroch 40 obchodov TESCO v SR.

Na tomto najväčšom filantropickom projekte s názvom „Bez obáv do života“ sa zúčastnilo 500 ľudí zo 40 organizácií. Najväčšiu zásluhu na rekorde majú dobrovoľníci, najmä študenti. Výnos zo zbierky sa v priebehu poldruha roka venuje na sériu vzdelávacích programov pre mladých dospelých z detských domovov a náhradných

Alena Slezáková, riaditeľka Detského domova z Myjavy pri prevzatí diplomu pre „svojich“ dobrovoľníkov, ktorí vyzbierali až 154 025 korún.

rodín a na podporné ciele na osamostatnenie sa týchto mladých ľudí, ktorí vyrástli v detskom domove a už ho

musia opustiť. Peniaze zo zbierky im pomôžu v čase hľadania si zamestnania a ubytovania.

Najviac peňazí sa podarilo vyzbierať dobrovoľníkom z Detského domova Sv. Jozefa v Turzovke, spolu 489 595 korún. „Pre každého to však bola životná skúsenosť a prísľub do budúcnosti, ako možno seba samého aktivizovať“, povedal Vladimír Volák, člen Výkonného výboru Združenia Alexu v Nitre a dodal: „Sme bohatší o skúsenosti z práce s ľuďmi a o dobré vzťahy s manažérmi v detských domovoch a neziskových organizáciách, ako aj o tábor dobrovoľníkov“. V súčasnosti sa završuje výberové konanie na partnera budúcoročného projektu Tesco charita roku 2007.

(mš)

Snímka: autorka

O fenoméne strachu a úzkosti

EPIA - Epidemiológia vybraných úzkostných porúch na Slovensku, tak sa volá nová publikácia autor-ského kolektívu: Vladimír Novotný, Anton Heretik st., Anton Heretik ml., Ján Pečeňák a Alojz Ritomský, z vydavateľstva Psychoprof, spol. s r. o. z Nových Zámkov. Verejnú prezentáciu publikácie pripravila „Liga za duševné zdravie“ za účasti profesora Vladimíra Novotného

ho a profesora Antona Heretika.

Štúdiá prezentuje výsledky populačného prieskumu fenomenológie strachu a úzkosti, osobnostnej črty zvanej úzkostlivosť, dotýka sa generalizovanej úzkostnej poruchy (GAD), sociálnej úzkostnej poruchy a špeciálnych fóbií v slovenskej populácii. Výskum realizovali na reprezentatívnej vzorke 1251 obyvateľov Slovenska, s podporou grantu Slovenskej

psychiatrickej spoločnosti. Na otázku Humanity, čo ich najviac prekvapilo na prieskume, profesor Novotný povedal: „Z pohľadu úzkostných stavov a fóbií nám vyšiel zaujímavý údaj, že život na dedine je prekvapujúco rizikovejší, ako život v meste.“ Besede predchádzalo uvedenie dokumentárneho filmu Slovenskej televízie scenárky a režisérky Yvonne Vavrovej s názvom „Strach“.

(v.a.)

Napísali nám

Z Domova sociálnych služieb v Ličartovciach

Náš domov sociálnych služieb v Ličartovciach predložil na základe výzvy projekt s názvom „Integrácia uchádzačov o zamestnanie na trhu práce s duálnou prípravou a podporovaným zamestnávaním“, ktorý bol schválený Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Partnermi projektu sú Prešovský samosprávny kraj, Akadémia vzdelávania v Prešove a Domov sociálnych služieb v Kalinove. V prípade pre výber partnera, DSS Kalinov, projekt nadväzuje tiež na Národný akčný plán zamestnanosti, ako aj z konkrétnych údajov a informácií oddelení informatiky, analýz a štatistických zisťovaní. Projekt obsahuje jednotlivé aktivity, z ktorých uchádzači o zamestnanie získali odbornú spôsobilosť, na základe ktorej sú oprávnení vykonávať činnosti v prevádzkach, ktoré sa zaoberajú stolárskou, krajčírskou výrobou a aranžovaním kvetov a bytových doplnkov. Ďalej sa im ponúka možnosť samozamestnania sa alebo uplatnenia sa v zariadeniach sociálnej starostlivosti na pracovnej pozícii „ergoterapeut“.

S realizáciou projektu súvisí aj čerpanie finančných prostriedkov vo výške celkom 6 269,2 tisíc. Sk, poskytnutých predovšetkým z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu – 80 percent, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zo štátneho rozpočtu – 15 percent a Prešovského samosprávneho kraja vo výške 5 percent. Náklady na jedného

Domov sociálnych služieb v Ličartovciach.

Práca s drevom.

Práca s textilom.

účastníka projektu predstavujú asi 104 tisíc Sk. V uvedenej cenovej kalkulácii sú premietnuté náklady na úhradu cestov-

ného, stravného, ubytovania, vzdelávania uchádzačov o zamestnanie, zariadenie, vybavenie, materiál na realizáciu projektu a podobne. Počas vykonávania aktivít, súvisiacich s odbornou prípravou sa používalo aj vybavenie a zariadenie, ktorého obstaranie zabezpečoval konečný prijímateľ. Po ukončení projektu sa predmetné vybavenie bude využívať na prácu s klientmi. V súčasnom období rekvifikovaní uchádzači o zamestnanie odovzdávajú svoje nadobudnuté zručnosti klientom Domovov sociálnych služieb v Ličartovciach a v Kalinove. Pri prezentácii výrobkov je zrejmé, že myšlienka vypracovať a zrealizovať projekt mala a má pozitívny dopad pre cieľovú skupinu projektu, t.j. uchádzačov o zamestnanie, ako aj pre klientov našich zariadení.

Týmto sme Vás chceli stručne informovať o našej doterajšej práci na projekte. Sme presvedčení, že vďaka podpore Európskeho sociálneho fondu, ktorý využíva finančné prostriedky Európskych spoločností a vďaka úzkej spolupráci s jednotlivými uchádzačmi o zamestnanie, sa nám podarilo finančné prostriedky poskytnuté z ESF čo najzmysluplnejšie využiť. **Projekt spolufinancuje Európska únia.** Európsky sociálny fond pomáha rozvíjať zamestnanosť podporovaním zamestnateľnosti, obchodného ducha, rovnakých príležitostí investovaním do ľudských zdrojov.

JUDr. Katarína Pastrnáková
riaditeľka DSS v Ličartovciach

Všimli sme si

Návrat do rodiny

Občianske združenie Návrat sa v rámci projektu „Adoptujte si náhradnú rodinu“ pokúsilo zaznamenať proces zmeny postojov verejnosti voči opusteným deťom a rodinám, ktoré ich prijali. Náklady verejnosti sa pokúsila zachytiť SMS anketa v spolupráci so Slovenskou televíziou a reprezentatívny prieskum agentúry Metodicko – výskumného kabinetu (MVK) v rámci mediálnej spolupráce s denníkom Sme. Výsledky oboch prieskumov prezen-

tovali na tlačovej konferencii 22. novembra 2006.

„Základným cieľom SMS ankety s otázkou „Čo by ste povedali na to, keby vaši známi prijali do rodiny opustené dieťa?“ bolo prispieť k hlbšiemu porozumeniu voči myšlienke náhradného rodičovstva,“ povedal Marek Roháček z Návratu. „Väčšina odpovedí signalizuje predovšetkým pozitívny postoj, obdiv a uznanie náhradným rodinám,“ doplnila sociologička Lýdia Marošiová. SMS správy posielali najmä ženy, iba každú piatu poslal muž. Do ankety sa zapojilo 322 respondentov. Osem percent res-

pondentov vyjadrilo obavy a strach zo zodpovednosti za prijatie opusteného dieťaťa do svojej rodiny.

Výsledky prieskumu agentúry MVK na tému Adopcia a pestúnska starostlivosť, na vzorke 1200 respondentov, interpretovala sociologička, bývalá ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Iveta Radičová. „Slovenské rodiny čoraz častejšie vnímajú náhradnú rodinnú starostlivosť a adopciu ako realitu našej krajiny. Potenciál náhradného rodičovstva je pritom viazaný na hodnoty otvorenej spoločnosti a presahu naplňovania zmyslu života za hranice biologickej rodiny“. Treba neustále rozprávať, písať a najmä konať v záujme týchto detí. (v. a.)

Týždeň boja proti drogám

V dňoch 13. - 19. novembra tohto roku sa na Slovensku uskutočnil Týždeň boja proti drogám. Pri tejto príležitosti sme sa dozvedeli, že na Slovensku sa vlni v zdravotníckych zariadeniach liečilo zo závislosti od legálnych a nelegálnych drog celkovo 95 000 osôb, z toho bolo 2078 ľudí závislých od tvrdých drog, čo potvrdzuje aj Národná správa o stave drogových závislostí a kontrole drog v SR za rok 2005.

Oslovili sme však aj riaditeľa generálneho sekretariátu Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog na Úrade vlády SR, Blažej Slabého s otázkou, aká je situácia na Slovensku na „drogovej scéne“ oproti vlaňajšku. Ako nás informoval, situácia sa zhoršuje, ale nie tak dramaticky ako sa niekedy prezentuje tento negatívny vývoj vo verejnosti. „Nevieme sa však vysporiadať s otázkou, aké účinné preventívne kroky podniknúť proti prenikaniu marihuany na Slovensko. V západnej Európe pretrvávajú problémy aj s kokainom, kým na Slovensku v tomto smere nedochádza k dramatickým zhoršeniam. Aj policajné zločky v SR veľmi aktívne likvidujú organizované skupiny pašujúce drogy. To, čo nás však trápí, sa týka poskytovania zdravotníckych služieb, resocializácie, reintegrácie osôb, ktoré sa liečili z drogovej závislosti

a mali by sa vrátiť do normálneho života. V týchto oblastiach pracuje veľa aktívnych skupín ľudí a s nadšením liečeným zo závislosti pomáhajú, ale ich aktivity sú neraz poddimenzované. Málo sa do týchto aktivít zapájajú obce, ale nie preto, že by nechceli, ale preto, že nemajú na to zdroje. Keby som to mohol charakterizovať, je tu proces preskupenia síl v oblasti boja proti drogám. Prebiehajú, čo je dobré, väčšie zmeny. Aj príslušné organizácie sú už oveľa lepšie profesionálne pripravené na boj proti drogovým závislostiam ako v minulosti. Lenže, niekedy chciť, vedieť a môcť je veľakrát blokované nedostatkom zdrojov“, povedal B. Slabý.

V závere Týždňa boja proti drogám, 16. novembra 2006 zasadal Výbor ministrov pre drogové závislosti. Vychádzajúc z rámcového programu protidrogovej politiky EÚ, prijatého v septembri minulého roku, prerokoval okrem uvedenej Národnej správy o stave drogových závislostí, aj problematiku Národného akčného plánu pre problémy s alkoholom na roky 2006 – 2010, ktorý predložil minister zdravotníctva SR, Ivan Valentovič. Výbor tiež prerokoval informáciu o stave liečby drogových závislostí osôb vo výkone trestu, ako aj informáciu o priebehu udelených grantov EÚ na podporu Národného programu boja

proti drogám v rokoch 2004-2008, z ktorých medzi najväčší vo výške vyše 1,785 milióna Sk, získalo Združenie abstinentov Slovenska v Rohožníku, zameraného na zvýšenie vedomostí a potenciálu členov svojpomocných skupín abstinujúcich, pri poskytovaní sociálnych služieb v prospech zdravého životného štýlu. Viac na uvedené témy sa možno dozvedieť na www.infodrogy.sk.

Podľa podpredsedu vlády Dušana Čaploviča, z úloh, ktoré si vláda SR stanovila v boji proti drogám, je na prvom mieste rozvoj preventívnych programov zameraných proti šíreniu všetkých druhov závislostí, nielen tvrdých drog, ale aj alkoholu a nelátkových závislostí ako je gamblérstvo. V prevencii sa bude klásť najväčší dôraz na správnu výchovu detí a mládeže prostredníctvom športu, kultúry a kvalitnejšieho vzdelávania. Zvýšená pozornosť sa bude klásť na reintegráciu liečených ľudí z drogovej závislosti, najmä v spolupráci so samosprávou a ráta sa aj s pomocou pri vstupe týchto osôb do pracovného procesu. V prevencii sa oproti minulosti bude venovať pozornosť najviac ohrozeným skupinám ako sú: deti z detských domovov, migranti, Rómovia, pričom sa bude dbať na plnenie medzinárodných dohovorov, ktoré SR prijala.

Margita Škrabáľková

Podporované zamestnávanie má zelenú

Mnohých, najmä zdravotne postihnutých ľudí zaujíma, ako je to v súčasnosti s podporovaným zamestnávaním a chránenými dielňami na Slovensku. Na túto tému sa možno dozvedieť podrobne v Slovenskej únii podporovaného zamestnávania. Ako nás informovala predstaviteľka tohto občianskeho združenia, Viera Záhorcová, poslaním únie je šíriť a podporovať myšlienku a filozofiu podporovaného zamestnávania.

Slovenská únia podporovaného zamestnávania vznikla ako ohlas na potrebu obhajovať záujmy a ciele organizácií a jednotlivcov, ktoré sa zaoberajú podporovaným zamestnávaním. V súčasnosti združuje 31 agentúr pod-

porovaného zamestnávania na celom Slovensku a manažovala zaujímavý projekt. Vďaka akciovej spoločnosti Západoslovenská energetika a nadácii Pontis, ktorí poskytli 1,4 milióna korún, sa podarilo nielen vytvoriť internetový portál: www.supz.sk, ale aj podporiť päť projektov a trvale zamestnať vyše 25 ľudí znevýhodnených na trhu práce. Agentúry podporovaného zamestnávania, napríklad: Kruh Trnava, Parlament rómskych osád Bratislava, Klub mnohodetných rodín Bratislava, Fórum osamelých matiek Bratislava, Viktória Brestovany, získali na svoje projekty granty v celkovej hodnote 900 tisíc korún. Na získanie a udržanie si pracovného miesta však treba dlhodobú

podporu priamo na pracovisku. Táto podpora sa v týchto prípadoch poskytuje podľa individuálnych schopností a potrieb konkrétnych ľudí. V jednotlivých projektoch sa agentúry zameriavajú na kariérové rozvíjanie sa klienta, jeho umiestnenie a monitorovanie na pracovisku tak, aby si dokázal pracovné miesto udržať. Agentúry sa snažia vytvoriť model kariérového poradenstva ako metódy práce s klientami, ktorí „vypadli zo systému“ vzdelávacích inštitúcií a sociálnych služieb. Kontaktná adresa: Slovenská únia podporovaného zamestnávania, Kolárska 14, 811 06 Bratislava, telefón a fax: 02/ 5273 3676, e-mail: apzno@changenet.sk.

Mária Porubská

Predstavujeme

Združenie Lepší svet pre znevýhodnených a Pracovno-socializačné centrum

Združenie Lepší svet pre znevýhodnených a Pracovno-socializačné centrum, nezisková organizácia, je členská organizácia Slovenskej humanitnej rady. Po jej presťahovaní sa v júli tohto roku do zrekonštruovaných priestorov v bratislavskej Petržalke, v tomto združení nastali zmeny a nové skutočnosti, ktoré sú hodné pozornosti čitateľov. Preto sme v našej pravidelnej rubrike oslovili jej riaditeľa, Mgr. Dušana Mikulca.

Koľko máte v súčasnosti klientov, ktorí našli „druhý domov“ v tomto novom zariadení?

Na Osuského poskytujeme komplex sociálnych služieb a služieb zamestnanosti 27 klientom s ťažkým zdravotným postihnutím, s mentálnym postihnutím. Od novembra sme otvorili aj dva byty pre klientov s veľmi ťažkým kombinovaným postihnutím (ťažký stupeň mentálneho postihnutia, s psychiatrickou diagnózou, autizmom, epilepsiou). Ide o klientov, ktorí doteraz neboli v zariadeniach, pretože ide o finančne veľmi náročnú službu. Je to prvé zariadenie na Slovensku, ktoré sa bude oficiálne venovať takýmto dospelým ťažko postihnutým klientom, pre ktorých máme vytvorené vhodné podmienky. Máme už pre týchto troch klientov vybudované dve špeciálne bezkontaktné a nízkoprahové miestnosti pre prípad agresívnych stavov, ale aj zabezpečené personálne vybavenie - psychiatra, psychiatrické sestry, špeciálnych pedagógov a pomocných pracovníkov, ktorí sa budú v rámci dňa týmto klientom venovať, a to jeden pracovník – špecialista pre jedného klienta. Táto sociálna služba by ale nemala narušiť bežný chod zariadenia, ktoré je určené pre 30-tich klientov. Z nich dvanásť sú zaradení v chránených dielnach: v drevárskej, výtvarno-tvorivej, textilnej dielni, v kaviarničke a reklamnej agentúre, kde v rámci pracovnej rehabilitácie pôsobia doobeda. Ďalší sú zaradení v sociálnych službách (domov sociálnych služieb a rehabilitačné stredisko). V rámci zariadenia máme pre klientov vybudovanú aj telocvičňu, miestnosť na psychoterapiu a poradňu určenú na sociálne, špeciálno-pedagogické, právne, psychologické, ale aj medicínske poradenstvo, v ktorej spolupracujeme s mnohými od-

borníkmi. Pre skvalitnenie života našich klientov začíname aj so sociálnou službou v chránenom bývaní, a to v štyroch bytoch v novostavbe na Tománkovej ulici v Bratislave, čo je veľký pokrok, pretože ide o jedno z prvých takýchto bývaní, svojou komplexnosťou a jedinečnosťou o najunikátnejší projekt v Bratislavskom kraji a možno aj Slovenska.

Koľko ľudí čaká u vás v poradovníku?

V našom novootvorenom centre postupne mienime zaradiť čo najviac klientov do chránených dielní, ktoré majú v súčasnosti kapacitu 12 zamestnancov s ťažkým zdravotným postihnutím. V rámci chráneného bývania na Tománkovej ul. máme 8 miest pre našich klientov a v rámci unikátnej služby pre najnáročnejšie zvládnuteľnú časť ľudí s kombinovaným postihnutím s psychiatrickou diagnózou, aj agresívnymi prejavmi, máme zatiaľ vyčlenené 3 lôžka v rámci celoročného zariadenia na Osuského ulici. Rozširujeme a z časti sme už aj rozšírili naše zariadenie o 15 miest v denných službách a 11 v chránenom bývaní. Do budúca pripravujeme rozšírenie týchto našich služieb aj do v súčasnosti prenajatých častí budovy, kde je ako vecné bremeno v prenájme pätina z celej budovy, ktorú inak celú obýva naše zariadenie. Tam plánujeme poskytovať sociálne služby pre dospelých autistov a rozšíriť o 2 lôžka náročnú sociálnu službu. V poradovníku máme zaradené veľké množstvo uchádzačov, ktorí momentálne navštevujú špeciálne školy, sú čakateľmi alebo sú klientmi iných zariadení. Ide asi o 55 ľudí, ktorí z rôznych dôvodov vyhľadávajú sociálne služby práve nášho zariadenia.

Čo všetko majú klienti k dispozícii v rehabilitačnom stredisku?

V komplexnej rehabilitácii sa zameriavame najmä na pracovnú a sociálnu rehabilitáciu našich klientov, ku ktorej smeruje väčšina aktivít v našom zariadení. V zdravotnej rehabilitácii ide najmä o špeciálne cvičenia a stimulácie, masáže, spolupôsobenie lekára – psychiatra na činnosti a chod zariadenia, rôzne rekreačno-rehabilitačné pobyty, prímorské pobyty. V priebehu minulých rokov sme sa v každom roku zúčastnili na dvo-

– trojtýždňovom pobyte pri mori: Taliansko 2004, Chorvátsko 2005, Grécko 2006. Zúčastňujeme sa aj na tuzemských pobytoch v horách, máme chalupu určenú na realizáciu projektov samostatného života v obci Prochot umiestnenú v prekrásnom horskom prostredí. Dlhodobu spolupracujeme s viacerými špičkovými odborníkmi, ktorí v rámci nášho zariadenia poskytujú prevenciu klientom a ich rodinám. V rámci výchovnej a náučnej činnosti – rehabilitácie našich klientov neustále zdokonaľujeme v tzv. trívii (matematike, čítaní, písaní), upevňujeme vedomosti o okolitom svete, budujeme záujem o náučné aktivity, navštevujeme divadelné predstavenia, chodíme nakupovať a mnohé iné činnosti, ktorých cieľom je zvyšovať schopnosti, návyky a zručnosti u našej klientely s cieľom skvalitniť ich život v spoločnosti. Zo zaujímavých aktivít je to ešte psychoterapia, v peknej záhrade na Osuského, kde máme plán vybudovať aj farmu určenú na animoterapiu. V súčasnosti sa klienti v našom zariadení pod vedením odborníkov venujú starostlivosti o exotické vtáctvo, trpasličích králikov a morčatá. Z ostatných psychoterapií je to dramaterapia pod vedením uznávaného maďarského herca a režiséra Róberta Csontos, prvky arteterapie sú u našich klientov aplikované pri pracovnej rehabilitácii – ergoterapii, venujeme sa aj biblioterapii a mnohým inovatívnym postupom a prístupom pri práci s klientmi s mentálnym postihnutím.

Koľko dobrovoľníkov vám pomáha a čomu sa venujú?

Našu činnosť do budúca mienime rozšíriť aj o dobrovoľnícke centrum v spolupráci so školami a ÚPSVaR, kde by sme využívali služby ochotných dobrovoľníkov, ktorých potrebujeme na zabezpečenie viacerých aktivít v celom zariadení. Či už by išlo o pomocné práce s klientmi, asistenciu nad rámec schválených hodín, asistenciu u našich klientov, pomoc pri príprave podujatí, ktorých máme neúrekom.

Margita Škrabáľková

Kontakt:

Združenie Lepší svet pre znevýhodnených a Pracovno-socializačné centrum, NO
Osuského 8
851 03 Bratislava
Číslo telefónu: 02/ 63 810942
E-mail: zlsz@orangemail.sk, zlsz@host.sk,
www.zlsz.host.sk a www.lepsisvet.org
Číslo účtu: 0177043436/0900
Bankové spojenie: Slovenská sporiteľňa

Summary

Beneficium 2006

(page 3-4)

On Saturday, 2 December 2006 the jubilee, presentable charitable evening (15th already) organized by the Slovak Humanitarian Council traditionally took place in Bratislava - Reduta building. It was devoted to voluntary work and volunteers and was held again under the auspices of the President of the National Council of the Slovak Republic.

As Mr. Ivan Sykora, the President of the Slovak Humanitarian Council said: „Tonight on this important and festive occasion we celebrate the 16th anniversary of common voluntary work of the Slovak Humanitarian Council and its almost 180 member organizations and would like to express our gratitude to all people unselfishly helping the handicapped, the sick, the socially disadvantaged and those who are in need. In our opinion all people have the same right to the descent life. That is why European Parliament decided that 2007 year should be celebrated as European year of equal opportunities for all. The Slovak Humanitarian Council and its member organizations will continue to fight against all forms of discrimination and underprivileged treatment. In the forthcoming December days we will recall, together with the whole world, the International Day of Volunteers, the Day of the Handicapped and the World Day of Human Rights. It will be a great challenge for us and all volunteers. This task requires a lot of courage, determination and strong will to meet the big humanitarian target and also a honesty and strong character. This very common endeavour is a characteristic of the Slovak Humanitarian Council and its members“.

The Smile of Pippi Longstocking

(page 6)

Katarína Kolačková, Milan Rafael, Anna Dzurjaníková, Filip Karasz, Štefan Kovács, Linda Lakatošová, Mária Bovolyárová, Anna Vicianová, Mária Struková, Irena Byrová, Milan Olach, Pavol Potočko, Róbert Gabriš, Alexandra Kaločaiová, Róbert Balog, Karol Kotlár and Eva Čenkeyová - these are names of seventieth young people from the children's homes from the whole Slovakia who won scholarships granted by the Society of friends of children's homes Smile as a gift from its Fund: Pippi Longstocking in amount of 10 000 Sk for each of them in academic year 2006/2007.

Anti - drugs Campaign Week

(page 9)

From 13 to 19 November 2006 the campaign Week of fight against drugs took place in Slovakia. On this occasion we found that last year up to 95 000 persons addicted to legal or illegal drugs were undergoing a treatment in the medical facilities in Slovakia and from them 2078 addicted to hard stuff. This statistics has also been confirmed by the National report on the situation of drug addiction and control of drugs in the Slovak Republic in 2005.

We asked Mr. Blažej Slabý, Director of the General Secretariat of the Committee of Ministers on drug addiction and drug control in the Government of the Slovak Republic to give us an information how the situation on "drug scene" in Slovakia is going on compared with the last year. As he informed us the situation is getting worse but anyway it is not so dramatic as it is sometimes presented to public. On 16 November 2006, at the end of the Week of fight against drugs a meeting of the Committee of Ministers on drug addiction was held. According to the framework programme of the EU anti-drugs policy, adopted in September last year it was dealing with the above-mentioned National report on the situation of drug addiction and control of drugs in the Slovak Republic and with the National action programme on alcohol problems in 2006-2010 submitted by Mr. Ivan Valentovič, Minister of Health Care of the Slovak Republic. There was on the agenda also the Information on situation regarding the treatment of drug abusers during their term of imprisonment submitted by Mr. Štefan Harabin, Minister of Justice as well as the Information on grants given by EU in support of the National programme of the fight against drugs in 2004-2008. The biggest one - more than 1.785 mil Sk won Association of abstainers Slovakia in Rohožník intended for increasing the knowledge and potential of self-helping groups of abstaining persons providing social services in favour of healthy style of life. On www.infodrogy.sk there is possible to obtain more information on this issue.

Introducing Better world for mental disability people

(page 10)

Non-profit organization Lepší svet (Better world), is a member of the Slovak Humanitarian Council. After its relocation to reconstructed space in Bratislava-Petržalka so significant

changes happened that they deserve an attention of our readers. That is why we put some questions to Mr. Dušan Mikulec, Director of this organization.

•At present how many clients found a shelter or their "second home" here in this new facility in Petržalka?

In Osusky street we provide complex of social services as well as employment services to 27 severely physically handicapped or mentally disturbed clients. Since November we have also opened two flats for clients suffering from very severe combined handicap (severe level of mental disorder, psychiatric diagnoses, autism, epilepsy). The persons in questions are patients with the aggressive behaviour have not been hospitalised so far mainly because of the fact that this service is very demanding, due to financial, personal and time-consuming reasons. It is the first facility in Slovakia dealing officially with such adult severely disordered clients that is able to provide such appropriate conditions. For three clients we have already prepared two specialized barrier-free and contactless rooms in case of necessity (e.g. aggressive behaviour) and also staff specialized in this kind of work - psychiatrist, psychiatric nurses, special pedagogues and assistants who care for these patients the whole day - one specialist per one patient. However, this social service should not disturb a day's work of this facility intended for 30 clients. Twelve of them are placed into shelter workshops - wood-working, creative and textile ones, in coffee bar and advertising agency where they work in the framework of rehabilitation work programme in the morning hours. The others are involved to social services (social services homes and rehabilitation centre). There is also gymnasium available for clients, room for psychotherapy and advisory centre providing social, special educational, legal, psychological and medical consultancy in co-operation with many experts. In order to improve the quality of housing of our clients we also begin to provide social service in shelter housing namely in the four new flats in Bratislava, Tománkova street. It is a big progress we reached in health and social services providing for these clients. In this area the project is initial one and by its complexity and uniqueness is one of the best in Bratislava region and most probably all around Slovakia, too.

This issue of the supplement Humanita Plus is dealing with canistherapy. You can learn more about this method by reading the article under the heading: "Dog-friend and helper also in treatment of the disabled" where experts, volunteers and devotees of this method present their opinions.

HUMANITA – časopis dobrovoľníckeho sektora Slovenskej republiky. Vydáva Slovenská humanitná rada s podporou grantu MPSVaR SR. Rozširuje vlastnou distribúciou. Objednávky prijíma redakcia. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciamy. Uverejnené príspevky nehonorujeme. Registrácia pod č. MK SR 710/92, ISSN 1336-2208.

Šéfredaktorka PhDr. Margita Škrabálková, redaktorka PhDr. Viera Antoškova. Adresa redakcie: Párikova 18, 821 08 Bratislava 2, telefón: 02-5020 0520, fax: 02-5020 0522, e-mail: tlacove.shr@changenet.sk. Grafická úprava: Agentúra Zachar, s. r. o., Bratislava, tlač: RAX, s. r. o., Bratislava. © SHR, Obálka - foto: Agentúra Zachar, snímka k upútavke č. 1 Valéria Zacharová, k upútavke č. 2 Mgr. Katarína Grubárová.

Strana 834